

OORLOG

Mijn kleine jongen heeft den heelen middag aandachtig het spel gevolgd van de jongens die „oorlog“ spelen in de straat en ik heb gezien hoe zijn ziel baadt in een zee van vergenoegen.

Zijn neusje bijna platdrukend tegen de ruit om toch vooral niets van het schouwspel te missen, zijn knietjes rustend in de breede vensterbank, zoo zit hij al haast twee uren, geniet van het helsche lawaai van een trommel en twee deksels, het wapperen van een verkleurde en gescheurde Nederlandsche vlag, het blinken van een paar speelgoedgeweer- tjes en den luister van een menigte gekleurde steken. Soms is de bende voor een kwartiertje onzichtbaar.

„Waar zijn ze nu, moeder?“ vraagt mijn kleine jongen angstig.

„Ik denk naar den vijand, lieve jongen!“ antwoord ik hem. — Zijn gezichtje wordt ernstig en een heel klein rimpeltje komt tusschen zijn oogen. Zoo wacht hij zwiingend tot het leger weer terugkomt en langs de ramen marcheert, onder heftig tromgeroffel, de brancard, door vele kleine handen gedragen, tusschen hen in.

„Ze zijn er! O moeder! Ze zijn er allemaal, allemaal!“ jubelt mijn jongen.

Ik snel naar het raam en verheug me met hem over dezen zegenrijken terugtocht. Dan zie ik hoe hij plots een weifelen- den blik werpt naar den brancard, waarop een joggie van zijn leeftijd rust, zijn hoofd in verband.

„Er is er een te véél, moeder! die daar! Is hij ziek?“

„Ik denk dat de vijand hem zoo geslagen heeft.“ zeg ik. „Mógen ze dat?“ vraagt hij ontzet en dan — er klinkt voldoening in zijn stem — „nou, maar die zal vroeg naar bed moeten, die dat gedaan heeft! Hè moeder?“

Ik strijk liefkozend over zijn blonde kopje. „Natuurlijk!“ zeg ik verontwaardigd, „misschien krijgt hij niet eens zijn pap vanavond!“

Die straf lijkt mijn jongen te zwaar; hij kijkt me verschrikt aan, dan gaat zijn blik weer naar den brancard, als om zich te overtuigen of het misdrijf nu wel zóó erg is. Gelukkig, zijn medelijden heeft de overhand.

„Wel goed!“ hoor ik hem mompelen. „Akelige jongen!“

Mijn kleine jongen is ook soldaat. Waarschijnlijk heeft hij in den nacht gedroomd van vaandels, trommels en vlaggen of hebben zijn beentjes mee-gemarcheerd naar het slagveld, hoe het ook zij: zijn verlangen om ook soldaat te worden heeft hem geheel te pakken en hij heeft zóó lang gevraagd, dat ik eindelijk toegegeven heb. Nu stapt hij door de kamers in een hel-blauw uniform met koperen knopen, een sjako en een lange blikken sabel met rose kwasten. Twee maal heb ik hem op moeten tillen om in den spiegel te kijken, dan neemt hij zijn post voor 't raam weer in en kijkt met begeer- igen blik naar de troepen.

Natuurlijk, nu het verlangen naar uniform en sabel bevredigd is, nu wil mijn jongen meestrijden, dat voel ik wel en het duurt ook niet lang of ik hoor zijn stemmetje vleierig zingend vanuit de vensterbank.

„Wat spelen ze heerlijk, hè moeder?“ en dan, na een kleine pauze, „wat doet nu eigenlijk een soldaat als hij alleen is?“ — zooals ik?

Kleine, engelachtige diplomaat! Hoe handig weet hij mijn medelijden op te wekken met zijn eenzamen soldaten-staat!

„Zou je wel mee willen doen?“ vraag ik.

Hij neemt mijn vraag niet serieus, alleen zie ik zijn oogen glanzen als bij het zien van een niet-te-bereiken heerlijkheid.

„Neen!“ antwoordt hij, met een diepen zucht.

Ik ga naar het raam en tik een van de soldaten, een buurtje, om binnen te komen. De overigen blijven in eerbiedige bewondering voor het uniform van mijn jongen voor het venster staan.

„Wel Joost, gaat het nogal kalm-aan bij jullie troep? of vallen er veel dooden?“

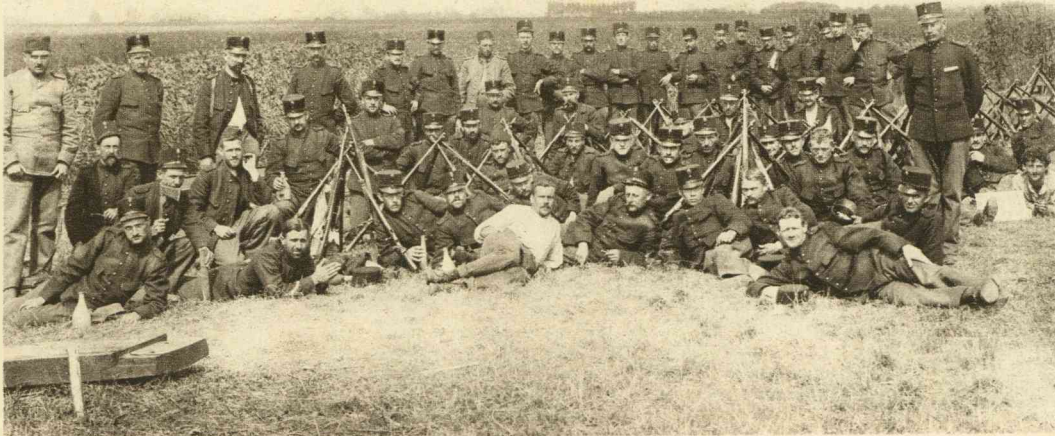
Joost lacht triomfeerend.

„De vijand heeft al twee dooden en vier gewonden, mevrouw! maar wij — wij zijn er allemaal nog en hebben óók een krijgsgevangene!“

Ik breng in gepaste bewoor- dingen mijn hulde aan het dappere leger en vraag of mijn kleine jongen nog bij den troep ingedeeld kan worden.

„k Zal 't den Commandant vragen, mevrouw!“

Hij maakt rechtsomkeert en verdwijnt, doordrongen van zijn

RUSTENDE INFANTERIE

plicht. Even later stormt de Commandant zelf binnen, blijkbaar heeft hij 't bevel zoolang overgedragen.

„Kom maar mee, joh!“ roept hij, zijn prestige verliezend. „je mag vóóran loopen!“ en den nieuw-aangeworven soldaat bij de hand nemend, snelt hij met dezen de deur uit.

„Niet te wild, hoor!“ vermaan ik, en ga voor het raam

H. K. H. PRINSES JULIANA

In deze bijzondere tijden, nu de trouw der Nederlanders voor het geliefde Vorstenhuis meer dan anders op den voorgrond treedt, zullen onze lezers dit portret van Prinses Juliana, genomen op een van haar morgenspel- zeken op grooten prijs stellen.

zitten om de verschillende bewegingen te kunnen volgen. Hij zie hoe mijn jongen van alle kanten bewonderd wordt, hoe ze voorzichtig zijn sabel betasten en over de rose kwasten strijken. Hij is zonder twiifel de mooiste soldaat van den troep.

Nu wordt krijgsraad gehouden. Aangezien er dien middag al twee slagen geleverd zijn, moeten ze nu iets nieuws beden-

ken. Pietje van den kruidenier heeft een vruchtbaar idee. Hij wil het leger in tweeën splitsen, vriend en vijand vier man op post zetten en een patrouille op verkenning uit laten gaan.

Mijn kleine jongen behoort tot de verkenners. Natuurlijk heeft hij er geen flauw besef van wat alles beteekent, maar hij schreeuwt dapper mee, schermt met zijn armen in de lucht en roept „Oranje boven!“ Tijd om naar mij te kijken heeft hij begrijpelijkerwijs niet.

Daar gaat de patrouille den hoek om. Op den anderen hoek en in het midden der straat staan de posten, twee man sterk. Geen lachje komt op hun gelaat, spiedend zien hun oogen naar alle richtingen.

Dan zie ik plots mijn kleine jongen de straat weer inhollen, onbezorgd voor den vijand. Mijn hart krimpt van angst om zijn lot. Daar heb je het al! Met gevelde bajonet springen de wachten op hem af.

„Halt! het wachtwoord!“ klinkt het uit vier strijdustige kelen.

Mijn jongen kijkt beteuterd, begrijpt natuurlijk niet wat er van hem verlangd

wordt en waarom ze hem vasthouden. Dan blikte de soldaat in uitersten nood naar mij en roept met een vertederend stemmetje: „Ik heb zóó'n dorst, moeke!“

De wacht laat hem passeeren, nadat Pietje hem een pap (een bonnetje uit zijn vaders winkel) overhandigd heeft, en ik rep me om den dorstige te laven, waarom hij zich weder met spoed naar de patrouille begeeft.

Enkele minuten later is de straat verlaten, alier zijn ze onder hevig krijgsgescheel om den hoek verdwenen, en ik begrijp dat er toch een slag geleverd wordt. Hopelijk sparen de grooten mijn kleine kereltje een beetje.

Gelukkig duurt hun afwezigheid niet lang. In de verte hoor ik al hun gejubel, enkelen trachten het „Wilhelmus“ te zingen. Daar zwiert de bende den hoek om; op den brancard ligt een gewonde, wie het is, zie ik niet, want ze hebben een oude lap over hem heen gelegd.

Maar waar is mijn jongen? Hoor ik hem in de gang?

Ik doe de kamerdeur open en de kleine soldaat dribbelt binnen, op iedere wang een dikke traan.

Of ze hem geslagen hebben? vraag ik, den landsverdediger in mijn armen drukkend.

Hij legt zijn hoofdje op mijn schouder en tusschen snikken door vertelt hij zijn leed.

Dat hij Jopie, zijn boezemvriend, moest slaan omdat hij vijand was en dat hij dat niet wou, omdat Jopie hem 's morgens nog een knikker gegeven had ook, en dat Joost toen gezegd had, dat hij geen echte soldaat was en dat Joost toen Jopie geslagen had en toen hadden ze Jopie op een brancard gelegd en weggedragen.

Ik kus en sus mijn kleinen jongen, maar hij kan het niet vergeten.

„Gaaf dat in den echten oorlog nu ook zóó snikt hij, en mogen ze dat?“

Ik klem hem vast in mijn armen, innig dankbaar dat ik hem nog niet voor grooter oorlogsgevaar hoeft te behoeden en dat ik hem nog behoeden kan.

„Ja, de groóte menschen doen het óók, mijn jongen, maar eigenlijk mógen ze het niet doen.“

Ik zoek naar woorden. Hoe kan ik tegenover mijn kind de daden verantwoorden van staatschouder, van die hoop- beschaafde menschen, die de slachting voorbereiden?

Maar hij gaat gelukkig niet op het onderwerp door. Hij slaat zijn armpjes om mijn hals en zegt verslagen: „Doe mijn soldatenpak maar uit, moeder! Ik wil geen soldaat meer zijn, nooit meer.“

JULIA FRANK

2 Augustus 1914

DE GOEDE TIJD OM ABONNÉ TE WORDEN.

Onze nummerverkooft blijft steeds stijgen. Wij constateeren dit met dankbaarheid, omdat daar- uit blijkt dat onze grootte en spanning om PANORAMA te laten zijn het best geïnter- meerde, geïllustreerde blad gewaardeerd wordt. Veelen van hen, die in den beginne ons blad per los nummer kochten, gaven zich als abonne op. Dat is zeker verstandig. Want lange- dezen weg hebben zij een ge- delijk voordeel en het groot- gemak dat elk nummer zoo- tijdig mogelijk wordt bezorgd. Alle boekhandelaars zullen gaarne bestellingen voor Pan- rama-abonnementen in ont- vangst nemen. Voor slecht f 1.30 per kwartaal ontvang- men ALLE nummers die ver- schijnen, dus ook de extra- oorlogsnummers, zooverre deze worden uitgegeven.

PENSIONAAT EIKENBURG EN DE OORLOG

Groep van het Bestuur van het Pensionaat Eikenburg te Eindhoven, eenige Eerw. Broeders en de compagnies-com- mandanten. Luitenant Langenhuysen van de 4e comp. 43e Landweer-Bataillon Infanterie met zijn Vaandrags. Het Pensionaat herbergt in de drie groote benedenzalen ruim 200 manschappen. Een slaapzaal is ingericht voor het Roode Kruis, terw- il de Broeders zich als verplegers hebben beschikbaar gesteld.